

Jaargang 24 Nummer 3
21 september 2016

1. Voorwoord
2. Gentse sprokkels
3. Gent in zijn blootje
4. Verslag van de uitstap van 19 september 2016
5. Te noteren in de agenda

1. Voorwoord van de Voorzitter

Onze mooie uitstap naar Lochristi / Beervelde was een geslaagde combinatie van het culturele en het culinaire, met dank aan broeder Eric Diericx. Hierbij dus ook een oproep om in de toekomst toch wat meer cultuur als thema aan bod te laten komen in de uitstappen. Dit is ook zo voorzien in onze statuten. Voor volgend jaar zijn er al 2 goede voorstellen dus kijken we uit naar nog 2 voorstellen. Alle voorstellen worden besproken op de maandelijkse bestuursvergadering in 't Vrijdagevoel telkens de 1ste maandag van de maand om 18.30u waar iedereen welkom is.

2. Gentse sprokkels, een woordje uitleg over een stukje Vlaams /Gents patrimonium

Het Orpheus instituut vindt men achter de Veldstraat in de Korte Meer nr 12, of via een van de smalle straatjes die doorsteken naar de Korte Meer.

Een prachtig herenhuis met een zeer mooie muziekstudio waar de concerten plaatsvinden, zeker een bezoek waard bij diverse gelegenheden.

Het gebouw beschikt over een concertzaal, studie- en repetitieruimtes, een opnamestudio, een bibliotheek en een conferentiezaal: een moderne, inspirerende omgeving voor musici-onderzoekers om onderzoek te verrichten, te musiceren en ideeën uit te wisselen.

Sinds 1996 biedt het Orpheus Instituut aan jonge beloftevolle (hiever creative super moderne) musici de kans om onderzoek te verrichten vanuit de eigen muzikale praktijk. Ze bieden ook twee opleidingstrajecten aan waar 'artistiek research' het uitgangspunt vormt.

Het instituut viert dit jaar dus haar 200ste verjaardag.

Officieel heet dit sedert 2007 "Het Orpheus Research Centre in Music [ORCiM]" en het werd als dusdanig opgericht als eerste onderzoekscentrum dat onderzoeksvragen rond muziek formuleert vanuit het perspectief van de artiest-onderzoeker.

Dit is voor een modale muziek-leek in die materie, zoals de meeste van onze broeders, een beetje moeilijk te begrijpen.

Ook uw voorzitter is niet echt fan, het is zijn slag niet.

Hierbij mag men niet denken aan de klassieke muziek of zelf de moderne muziek o.a. pop, beat, hard rock enz. maar de experimentele muziek die door uw voorzitter soms moeilijk te smaken is. Als hij al op zo'n concert aanwezig is luistert hij liefst met zijn ogen dicht zodat de diverse "instrumenten" en hun "bediening" hiervan afstand nemen van de klanken...

Bij de gelegenheid van hun 20ste verjaardag organiseren ze een 48 uur muziek, discussie en festiviteiten in hun prachtig lokaal in de Korte Meer nr 12 en dit vanaf de zondag 13 november tot de dinsdag 15 november 2016. Hiervoor best registreren on-line op hun website www.orpheusinstituut.be/en/events/20years

Orpheus instituut www.orpheusinstituut.be

3. Gent in zijn blootje

In deze reeks pogen wij een tipje van de sluier (voor zover die er is) op te lichten. Dat iedereen overtuigd is van de pracht van onze Gentse binnenstad is bekend. Toch stappen wij al te vaak achteloos voorbij de schatten die Gent herbergt (of verbergt). Wie weet al het naakt dat in Gent te bewonderen is terug te vinden? En bovendien, wie weet wat het voorstelt?

De laatste in de rij was het gebouw aan de Kraanlei gelegen en gekend als de Werken van Barmhartigheid. Als we 90 graden draaien en over het brugje en door het nauwe Meersenijsstraatje wandelen komen we aan de Vrijdagmarkt. Aan de andere zijde van de Vrijdagmarkt waar we uitkwamen vinden we het Fonduehuis, vroeger gekend als:

't Paukin Vrijdagmarkt

De Vrijdagmarkt speelde een belangrijke rol in het politiek en sociaal leven van de stad. Niet alleen ontelbare feestelijkheden: verschillende vorsten pleegden er hun blijde intrede. (van de hertogen van Bourgondië over keizer Karel en Filips II tot de aartshertogen Albrecht en Isabella), maar ook onlusten (samentroepen der Gentenaars in 1381 om de misnoegdheid te uiten tegen de belastingdruk van Lodewijk van Male) en gevechten vonden hier plaats. Op 2 mei 1345 speelde er zich hier een bloedige broederstrijd af tussen de gilden van de wevers en de volders.

Ook werden hier terechtstellingen uitgevoerd, de laatste in 1822 toen een zekere Van Butsele wegens vadermoord werd onthoofd door de guillotine, nadat hem eerst de rechterhand werd afgehakt.

De naam verwijst naar de markt die ook nu nog iedere vrijdag wordt gehouden. Het oude uitzicht, met 17de en 18de eeuwse bebouwing, die er kwam ter vervanging van houten gevels, is tamelijk goed bewaard en wordt weinig geschonden door storende nieuwe bouw. De grootste veranderingen vonden plaats ca. 1900 door het bouwen van "Ons Huis" en door het trekken van de brede Baudelostraat. Het beeld van Jacob van Artevelde in het midden van het plein werd in 1863 vervaardigd door Pierre de Vigne-Quyo.

Het gebouw dat momenteel is gekend als het "Fonduehuis" aan de oostzijde van de Vrijdagmarkt (zijde van 't Toreken) heeft een mooi barokgeveltje van drie traveeën en zadeldak uit de 17e eeuw.

Het gebouw met bakstenen trapgevel verwerkt met zandsteen was vroeger gekend onder diverse benamingen: "De Pot" (1569), "'t Paukin" (1615) en in een tekst van 1615 lezen we: 'Huys gheneampt het Pauken, ter

eenen sijde ende den houchuyse ter andere, al ghestaen in den Lynwaetrynck, jegens de Vrindachmaerct.’

De Lynwaadring was de plaats waar lijnwaad, lakense stoffen, werden tentoongesteld. Het Pauken betekent het ‘pauwtje’. De pauw was – voor zijn prachtige staart – een zeer populaire vogel bij onze voorouders. Een andere naam is “Lijnwaadmarkt” Het merkwaardige van deze 17e-eeuwse woning – waarvan de gevel goed bewaard is gebleven – zijn de prachtige beeldhouwwerken.

Boven de ingangdeur vinden we drie figuren gebeeldhouwd. Links een persoon met een kruis die Christus kan voorstellen, rechts een gemijterde persoon die God de Vader zou kunnen voorstellen en in ‘t midden een vliegende duif, wellicht de H. Geest.

Boven de vensters vinden we drie beeldengroepen, die de drie kardinale deugden voorstellen. Links is een man met een kruis, het ‘**geloof**’, in ‘t midden een vrouw met kinderen, de ‘**liefde**’ en rechts een vrouw met een anker, de ‘**hoop**’. Het anker is een typisch attribuut van de hoop evenals de moederliefde bijna steeds de liefde verzinnebeeldt. Dit half verheven beeldhouwwerk is nog in goede staat. Het is echter verschillende malen overkalkt. De versieringen rondom zijn typisch 17e-eeuws, zeer merkwaardig en fraai.

4. Verslag van de uitstap van 19 september 2016.

Wijndomein Nobel, Denen 32 Lochristi: een voor velen verborgen en onbekende parel!

In hartje Lochristi ligt de wijngaard Nobel verscholen. Deze strekt zich uit op een oppervlakte van iets meer dan 3 hectare met mogelijkheid om ongeveer 5 hectare aan te planten. Op de zandige ondergrond streeft de wijnbouwer Joris Van Duffel samen met Laurence De Kerpel ernaar om elegante en evenwichtige wijnen te verbouwen, als hobby! Naast deze bijna dagtaak is hij immers nog actief als projectontwikkelaar in de immobiliën. Hij startte deze hobby in 2012 en hij kreeg de smaak te pakken wat resulteerde in een oogst van meer dan 5000 flessen per jaar. Voor 1 fles is ongeveer 1 kg druiven nodig.

Momenteel zijn er al diverse druivenrassen aangeplant: Chardonnay (niet hybride ras), Johanniter en Bronner (hybride rassen) van de witte druivensoort; Pinot Noir (niet hybride ras), Regent en Carbernet Cortis (hybride rassen) als rode druivensoort.

Om te zorgen dat de wijnen een hoog niveau bereiken werkt wijnbouwer Joris samen met oenoloog Olivier Verhelst van Câteau Les Donats in Frankrijk (Bergerac)

Het volledige proces van wijnbouw, pluk, persen, gisten en bottelen gebeurt op het domein zelf (de botteling echter gebeurt door een extern specialist)

Wij werden op dit prachtige domein, waar vroeger serres stonden, ontvangen door de sympathieke uitbaters voor een korte maar duidelijke introductie over de wijnsoorten, de evolutie, de toekomstperspectieven en het productieproces, gevolgd door een gesmaakte proeverij: één Chardonnay

van 2014 en één van 2015, een witte Bronner, een rosé door mengeling van een witte en rode wijn en een rode Regent.

Voor de meesten was dit een onbekende parel en dit zo dicht bij Gent!

Wandeling door het park van Beervelde en bezoek aan de kelders met muurschilderingen van Roger Raveel.

Het privé domein "Park van Beervelde", dichtbij Gent, ligt in het hart van een streek die bekend is om zijn tuinbouw. Het 25ha grote kasteelpark werd in 1873 ontworpen en aangelegd in Engelse landschapsstijl. De bedoeling van de opdrachtgevers, de Graven de Kerchove de Denterghem, was het park als uitstalraam te laten fungeren voor de toen nog prille Gentse sierteelt. Ook vandaag, 135 jaar later, is de familie de Kerchove de Denterghem nog steeds nauw betrokken bij de promotie van de Gentse sierteelt.

Graaf André is de voormalige voorzitter van de vzw die de Gentse Floraliën organiseert. Graaf Renaud beheert het Park van Beervelde en organiseert er half mei en half oktober de internationaal befaamde *Tuindagen van Beervelde*.

Het domein staat ook bekend om de muurschilderingen die schilder Roger Raveel er in de kelders van de villa aanbracht. De sombere ruimten werden meteen omgetoverd tot een driedimensionaal kunstwerk waarin realiteit en fictie elkaar ontmoeten.

De tand des tijds heeft echter deze muurschilderingen aangetast. Onderzoek is aan de gang op welke wijze eventueel deze kunstwerken kunnen worden gerestaureerd.

Het park werd in 1873, het romantische tijdperk, aangelegd in Engelse landschapsstijl. De basisidee is, het op een relatief kleine oppervlakte (in Beervelde: 25ha), de elementen bijeenbrengen die men in een ideaal natuurlijk landschap zou willen zien: romantische vergezichten, glooiende weiden, de illusie van een opening in een groot bos, kronkelende paadjes, grillige waterpartijen, bruggetjes, sprookjesachtige gebouwen...

De regel van het spel is "Het is aangelegd maar het moet er natuurlijk uitzien".

In contrast met het landschap van de streek dat plat en rechtlijnig is, vindt men in het park een geïdealiseerd landschap. In de verte, zonder echt ver te zijn, ziet men een eiland te midden van een meer dat gevoed wordt door een rivier die zich kronkelend een weg zoekt tussen golvende graslanden.

Dezelfde spelregel "Het is aangelegd maar het moet er natuurlijk uitzien" wordt ook in het beboste gedeelte toegepast. Het werk dat verricht wordt moet onzichtbaar blijven. De Engelsen gebruiken daarvoor de naam *woodland gardening*. Door intense, maar voor de bezoeker onzichtbare ingrepen, houdt men ook daar een grote variatie aan biotopen in stand. Deze verscheidenheid treft men nergens op zo een kleine plaats spontaan in de natuur aan. Het resultaat van deze inspanningen levert niet alleen gepaste biotopen voor een grote diversiteit aan planten en dieren, maar ook een esthetisch bijzonder aangename wandeling. Hier kan de bezoeker de verschillende sferen proeven die een bos te bieden heeft en dit zonder te ver te moeten lopen. Dit deel van het Park is het interessantst tijdens de bloei van de stinsenplanten (narcissen en veel bosplanten) in april en de azalea's in mei. Het merendeel van deze azalea's behoort tot de historisch belangrijk- groep van de harde Gentse azalea's (hardy Ghent genoemd in Engeland, pontica hybriden in Nederland

De villa werd gebouwd op de plaats waar vroeger het kasteel stond. In 1947 werd het kasteel (70 jaar na zijn constructie) gesloopt omdat het als weinig comfortabel beschouwd werd. Op de funderingen werd een eengezinswoning gebouwd die misschien in verhouding met de site

is, maar intussen (60 jaar later) ook weinig comfortabel blijkt te zijn. In 1966 maakten Roger Raveel, Elias, Lucassen en Raoul De Keyser van de centrale gang die door de kelders loopt, een driedimensionaal kunstwerk waar de realiteit (de bezoekers bijvoorbeeld) en de schilderkunst onopgemerkt in elkaar overgaan. Vandaag vraagt men zich af of dit (nu afbrokkelende) werk beschouwd moet worden als een tijdelijke "installatie" of iets dat dient gerestaureerd te worden.

Het kasteelachtige koetshuis is een sfeervol geheel van gebouwen met Tudorstijlkenmerken rond een charmante binnenkoer. Men ziet waar vroeger de paarden en de koetsen stonden en waar destijds ook koeien werden gehouden.

Diner in L'Autre Coté

Vriendelijke ontvangst, prima bediening, vlotte service, lekker kleurrijk diner en prachtig weer. Een mooie afsluiter na een prachtige voormiddag.

Te noteren in je agenda:

- * Volgende uitstappen: 21 november 2016: geschiedenis van opera en operette in Gent door Gilbert Antheunis in Salons 't Groenhof te Melle
- * Algemene Vergadering: 12 december 2016 om 18.30u – locatie staat nog niet vast
- * Nieuwjaars samenkomst: 5 februari 2017 in De Roskam te Merelbeke

Jean-Pierre Rogiest
Secretaris
jean-pierre.rogiest@pandora.be
tel. : 09/251.51.21 en 0496/247 343